

Ph&#ng v&#n Giáo s&# Su Hao c&# a Trung Quốc t&#i CSIS

Tr&#&# b&#i c&#nh nh&#ng tranh chấp chủ quyền ở Biển Đông ngày càng trở nên căng thẳng, bu&#i h&#i th&#o có tên “An Ninh Hàng Hải ở Biển Đông” do Trung Tâm Nghiên Cứu Chiến L&#&# Quốc Tế Hoa Kỳ (CSIS) tổ chức tại Hoa Thịnh Đốn vào hai ngày 20 và 21 tháng 6 đã thu hút khoảng 200 ng&#&#i tham dự, trong đó g&#n m&#t n&#a là các nhà nghiên cứu t&#m c&# quốc tế và nh&#u viên chức cao cấp của các quốc gia liên quan trực tiếp và không trực tiếp như Việt Nam, Trung Quốc, Phi Luật Tân, Ấn Độ, Nhật Bản, Indonesia v.v...

□

Giáo S&# Su Hao, Đ&#i H&#c Ngo&#i Giao B&#c Kinh, t&#i bu&#i h&#i th&#o do CSIS tổ chức. (Hình: Hà Giang/Ng&#&#i Việt)

Trong g&#n hai ngày làm việc liên tiếp với m&#t th&#i khóa bi&#u d&#y đ&#c, nh&#ng bài thuyết trình của các di&#n gi&# đ&#&#c xen kẽ với phần thảo luận sôi nổi, căng thẳng, qua đó có thể thấy rõ những điểm đã nêu câu hỏi với nhau và đặt vấn đề với quy&#n l&#i, với trí của các nước, nh&#ng số kiện đến tình hình căng thẳng hiện nay, và cùng xem xét những đề nghị để có thể hóa giải những tranh chấp ngày càng leo thang này.

Phn trình bày c a Giáo S Su Hao, phó giám đc Trung Tâm Nghiên C u Qu c T , tr ng Đ i H c Ngo i Giao, B c Kinh, m đ u cho tiêu đ “Quy n l i và l p tr ng c a các bên t i bi n Đông,” đã t o nhi u tranh cãi sôi n i nh t.

Có t t c là 3 di n gi cho tiêu đ này, nh ng h u h t nh ng câu h i đ c đ t ra trong phn th o lu n theo sau đ u nh m vào Giáo S Su Hao, đ n n i ng i đ n ch ng trình là ông Ernest Bower đã ph i kêu lên là “bu i h i th o sáng nay vô tình đã bi n thành the Su Hao's conference.”

Bài thuy t trình c a các di n gi đ n t Việt Nam là Ti n Sĩ Tr n Tr ng Th y, giám đc Trung Tâm Nghiên C u Bi n Đông, thu c H c Vi n Quan H Qu c T , và Ti n Sĩ Đ ng Đình Quý, giám đc H c Vi n Ngo i Giao, Lu t S Nguy n Duy Chi n - Trung Tâm Nghiên C u Bi n Đông thu c H c Vi n Ngo i Giao Việt Nam cũng t o đ c nhi u chú ý.

Phn ph ng v n c a phóng viên Hà Giang c a nh t báo Ngái Việt v i Giáo S Su Hao, Ti n Sĩ Tr n Tr ng Th y, Lu t S Nguy n Duy Chi n, và nhi u di n gi khác tr c và sau cu c h i th o s l n l t đ c t ng thu t trên Ngái Việt, trong nhi u s báo liên ti p.

Đ i đây là phn ph ng v n Giáo s Su Hao, phó giám đc Trung Tâm Nghiên C u Qu c T , tr ng Đ i H c Ngo i Giao, B c Kinh, ngay sau phn th o lu n v tiêu đ “Quy n l i và l p tr ng c a các bên t i bi n Đông.”

-Hà Giang (NV): Th a giáo s , tr c bu i h i th o này kho ng h n m t tu n, B c Kinh lên ti ng yêu c u nh ng n c không liên quan (ám ch Hoa K) đ ng can đ vào tranh ch p Bi n Đông. Nh ng trong phn thuy t trình c a giáo s v a r i, ông kêu g i s giúp đ c a Hoa K trong vi c làm n đ nh tình hình, nh ng đ o n k t lu n c a bài ông l i nói m t trong ba đi u có th làm tr ng i vi c n đ nh tình hình Đông Nam Á là “s xen vào c a M ”. Có mâu thu n nào không, th a ông?

-GS Su Hao: Vâng, Hoa K là m t n c không liên quan đ n tranh ch p trong vùng Bi n Đông, nh ng vì là m t c ng qu c, Hoa K có nh ng quy n l i chung v i nh ng n c thành viên c a ASEAN.

Trung Quốc mong có sự tiếp tay của Hoa Kỳ như một đòn tác trọng vào nền ổn định an ninh cũng như hợp tác với nhau trong vùng, vì các nước như thế này không an tâm với sự ổn định của Trung Quốc. Chúng tôi hoan nghênh việc Hoa Kỳ giúp cho tình hình ổn định hơn. Việc đó là đôi khi sự có mặt của Hoa Kỳ làm mất sự quí giá trị nên hung hãn hơn.

-NV: Giáo sư như có đến từ “hung hãn,” thì qua buổi thảo luận vừa rồi, giáo sư cũng thấy là hai chế độ hung hãn được hiểu như thế nào và giải thích phân tích dành cho Trung Quốc, nhất là qua sự kiện Trung Quốc vừa hai lần cắt dây cáp của các tàu Việt Nam ngay bên trong vùng đặc quyền kinh tế của nước này. Ông nghĩ sao khi các nước cho rằng chính Trung Quốc mới hành xử một cách hung hãn?

-GS Su Hao: Chúng tôi cắt dây cáp, nhưng dây cáp này nằm ở đâu? Lãnh hải của Trung Quốc và Việt Nam chằng chéo lên nhau. Và trong quá khứ, chúng tôi đã từng làm như thế khi tàu Việt Nam đi đến vùng đánh cá của chúng tôi, đi vào vùng biển của chúng tôi, nhưng lần này Việt Nam phớt lờ sự cố để đi hơn nữa và truy cập hành xử của họ. Chúng tôi hết sức ngạc nhiên trước pha này.

-NV: Xin hỏi là, theo ông thì Trung Quốc rớt ngàc nhiên trước pha Việt Nam như một việc của Việt Nam khi hai lần cắt dây cáp, có phải không?

-GS Su Hao: Đúng như vậy!

Khi buổi họp tiếp diễn ngày thứ hai, nhiều học giả và đi đến các bên tiếp tục cho rằng Trung Quốc phải chịu trách nhiệm vì sự hung hãn, hiểu chi tiết của mình.

Thẩm chí Tiến Sĩ Stein Tonnerson, học giả thuộc Học Viện Hòa Bình Hoa Kỳ (United Institute or Peace) nhận thấy rằng với Giáo sư Su Hao là khi các nước nên khuyến khích chính quyền Trung Quốc xét lại chính sách sai lầm của mình, và tôn trọng UNCLOS cũng như những nguyên tắc láng giềng.

Nhất báo Ngái Vißt thế kỷ n cußc phßng vßn thß hai vßi Giáo Sß Su Hao sau khi buổi

h i th o k t thúc đ tìm hi u v quan ni m c a ông đ i v i các v n đ Bi n Đông.

-NV: Th a giáo s , ông nghĩ gì v bu i h i th o, nh t là s ki n Trung Quốc b đa s cho là nguyên nhân chính đ a tranh ch p c a Bi n Đông đ n tình tr ng nóng b ng hi n nay, vì thái đ hung hăng, hi u chi n v i các n c láng gi ng trong th i gian qua?

-GS Su Hao: Tôi không nghĩ là Trung Quốc hung hãn tí nào c . Không hi u t i sao nh ng ng i đ ng ngoài cu c tranh ch p i c th y b t c hành đ ng nào c a Trung Quốc cũng là hung hãn, mà không th y là nh ng ng i láng gi ng kia gi này m i chính là nguyên nhân làm leo thang s căng th ng.

Hy v ng m t ngày ng i ta s hi u rõ s th t. Tôi nói đ i u này v i t t c s thông c m r ng ch quy n qu c gia là m t v n đ nh y c m, c Vi t Nam i n Trung Quốc.

-NV: Nh ng ng i cho là Trung Quốc hung hãn có th đ n c v i c Trung Quốc c t dây cáp, v i c Trung Quốc đánh phá tàu ng dân Vi t Nam, b t gi h , v i c Trung Quốc ra l nh c m đánh cá đ n ph ng trong vùng bi n chung. V y giáo s có th đ a ra m t vài thí d c th v nh ng hành đ ng làm căng th ng tình hình c a các n c láng gi ng không?

-GS Su Hao: Nh tôi đã nói hôm qua, các n c láng gi ng đã có nh ng ph n ng m nh h n c nh ng ph n ng truy n th ng tr c kia c a h .

-NV: Tr l i v i cu c h i th o, ông có nh n xét gì, và đã rút t a ra đ c nh ng đ i u gì đ c bi t trong hai ngày qua th a ông?

-GS Su Hao: Tôi nghĩ r ng bu i h i th o khi n m i bên có d p nói ra quan đ i m và l p tr ng c a mình, khi n m i bên hi u nhau nhi u h n.

Tôi th y gi a chúng tôi còn nhi u khác bi t, và c nh ng l i ch trích cũng t t n a, và t đó m i tìm ra đ c đ i m chung, là m i ng i đ u mu n tình hình trong vùng n đ nh. L n sau khi

'Trung Quốc rút ng c nhiên tr c ph n ng c a Vi t Nam'

Tác Giả: Hà Giang/Ng i Vi t

Thứ Năm, 23 Tháng 6 Năm 2011 08:06

chúng tôi ng i xu ng th o lu n, ch ng h n gi a Trung Quốc và Vi t Nam, tôi hy v ng chúng tôi có th bình th n h n, dùng lý trí h n đ bàn b c.

-NV: Khi tr v B c Kinh, ông đ đ nh s đ ngh g v i các h c gi khác, và v i chính quy n Trung Quốc.

-GS Su Hao: Th t ra tôi ch a s n sàng và ch a quy t đ nh đ c là mình s đ ngh g c , vì c n th i gi đ suy nghĩ thêm.

-NV: Theo giáo s thì tranh ch p Bi n Đông có tri n v ng đ c gi i quy t n th a không? C th h n, ông có nghĩ là sau này B c Kinh s hành x sao cho b t b đánh giá là hung hăng đi không?

-GS Su Hao: V n đ ch quy n qu c gia r t nh y c m, r t ph c t p, đ ng đ n nó thì không ai bình tĩnh đ c. Tuy th tôi nghĩ là n u m i bên ng i xu ng m t cách bình th n thì có th tìm cách gi i quy t v n đ đ c. Tôi không cho là B c Kinh hung hãn, mà ph i nói là chính quy n Trung Quốc r t v a ph i, r t bi t ki m ch . Hy v ng là các n c láng gi ng cũng s bi t ki m ch .

Tôi có m t nh n xét n a là tuy Hoa K không là m t qu c gia liên quan trong tranh ch p Bi n Đông, nh ng cu c h i th o này l i đ c t ch c trên đ t Hoa K .

Tôi đoán có l vì Hoa K là m t c ng qu c, cho nên quy n l i c a h n m kh p n i. Hai n a, tôi không hi u t i sao tôi là đi n gi duy nh t t B c Kinh đ c m i đ n, trong khi đó Vi t Nam đ c m i đ n nh ng ba đi n gi và nhi u viên ch c c a h cũng đ n tham d . Đi u này khá lý thú.

-NV: Cám n ông đã dành cho chúng tôi cu c ph ng v n này.

